

Publiceringsår 2016

Statistik över anmälning- ärenden första halvåret 2016

Statistik 2016

Diarienummer: 2016:5836

Foto: Monica Ryttmarker

Statistik över anmälningssärenden första halvåret 2016

Vem som helst kan göra en anmälan till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet om upplevda missförhållanden i skolan eller förskolan. Under första halvåret 2016 tog myndigheten emot 2 535 anmälningar om upplevda missförhållanden i skolan, vilket är en ökning med 19 procent jämfört med första halvåret 2015. Antalet anmälningar har ökat de senaste åren, och ökningen fortsätter det första halvåret 2016.

Antalet anmälningar ökar jämfört med motsvarande period föregående år

Under det första halvåret 2016 kom det in knappt 2 535 anmälningar till Skolinspektionen och BEO. Det är 19 procent fler än första halvåret 2015. Ökningstakten har varit något lägre under ett par år, men har i år börjat öka i omfattning igen. Ökningen av anmälningar behöver inte nödvändigtvis spegla faktiska missförhållanden i skolan. Sannolikt kan en ökad medvetenhet i samhället om möjligheten att kunna anmäla missförhållanden till Skolinspektionen förklara delar av ökningen.

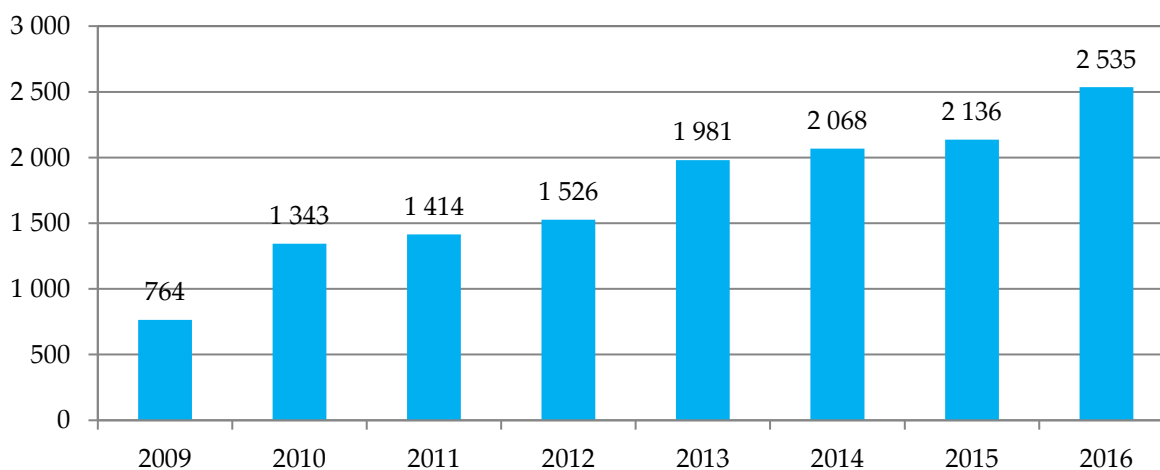

Diagram 1. Antal inkomna anmälningar under januari till juni. År 2009 – 2016.

Vanligast att en anmälan rör en grundskoleelev

Det är 2,5 gånger vanligare att Skolinspektionen får anmälningar som rör elever i grundskolan, jämfört med gymnasieskolan, sett till antal anmälningar per 1 000 elever. Det är också betydligt vanligare att anmälningarna rör missförhållanden för pojkar, jämfört med flickor. I gymnasieskolan är det dock något vanligare att anmälningarna gäller en utsatt flicka.

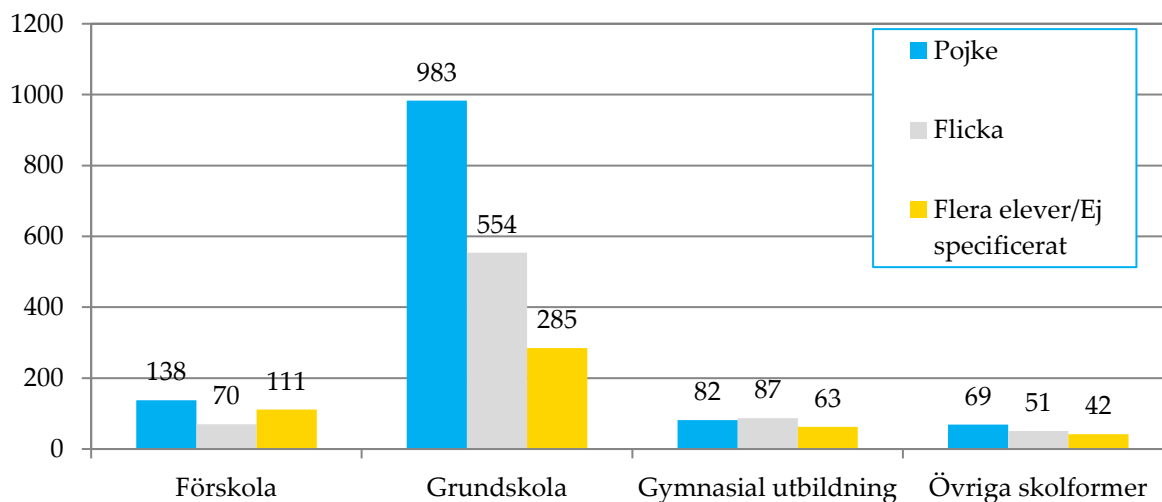

Diagram 2. Antal inkomna anmälningar januari – juni 2016 efter skolform och kön.

Kränkande behandling och bristande stöd anmäls oftast

Kränkande behandling och att elever upplever att de inte får det stöd de behöver för att nå målen var de vanligaste orsakerna bakom anmälningarna under det första halvåret 2016. 37 procent av alla anmälningar rörde kränkande behandling och 22 procent särskilt stöd. Det är samma mönster som tidigare år.

Anmälningarna gäller oftast en utsatt pojke. De största skillnaderna mellan flickor och pojkar finns när det gäller anmälningar om bristande särskilt stöd. Under det första halvåret hade mer än dubbelt så många pojkar anmält brister i särskilt stöd jämfört med flickor.

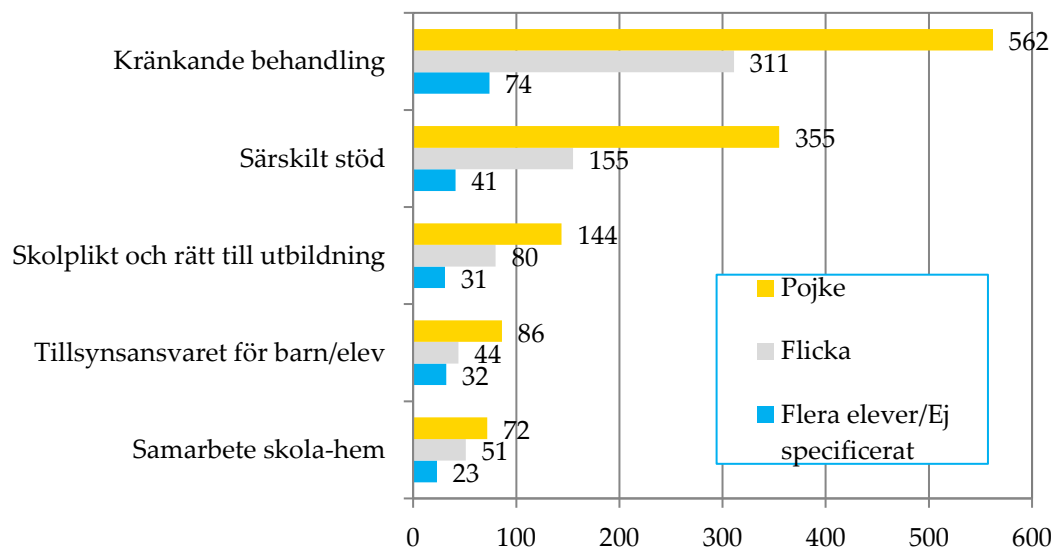

Diagram 3. Antal inkomna anmälningar januari – juni 2016 efter anmälningsorsak och kön.

Skadestånd har krävts i 29 fall

Barn- och elevombudet (BEO) kan begära skadestånd för en mobbad eller kränkt elevs räkning. Det har skett i 29 fall under det första halvåret 2016. I 22 av dessa har huvudmännen vid halvårsskiftet medgivit de framställda kraven på skadestånd eller överenskomna krav efter förlikning. I övriga ärenden pågick vid halvårsskiftet förhandlingar med huvudmännen.

Skolinspektionen har fått in 196 anmälningar gällande lärares lämplighet och skicklighet

Skolinspektionen utreder anmälningar om att en legitimerad lärare eller förskolelärare har agerat oskickligt i sin yrkesutövning eller gjort sig skyldig till förseelser som gör denne olämplig som lärare. Skolinspektionen är den enda instans som kan göra anmälningar till Lärarnas ansvarsnämnd och yrka att en legitimerad lärare ska meddelas varning eller att legitimationen ska återkallas. Under det första halvåret har Skolinspektionen fått in 196 sådana anmälningar. Skolinspektionen har under våren anmält 1 lärare till Lärarnas ansvarsnämnd. Lärarnas ansvarsnämnd har ännu inte meddelat beslut i ärendet.

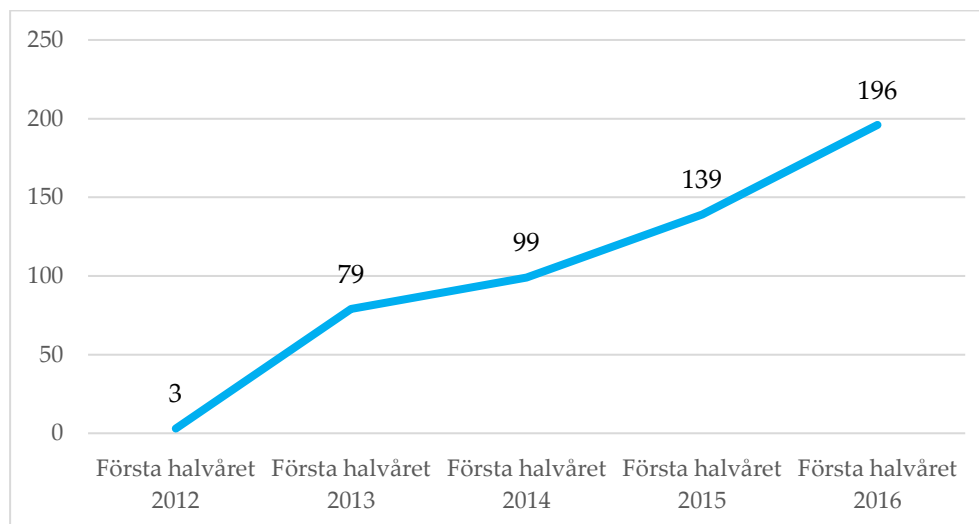

Diagram 4. Antal inkomna anmälningar gällande lärares lämplighet och skicklighet, första halvåret 2012-2016

Myndigheten fattade 2 710 beslut varav 885 ledde till kritik under det första halvåret 2016

Under det första halvåret 2016 har Skolinspektionen och BEO fattat beslut om 2 710 anmälningar. Av besluten som fattades första halvåret 2016 utreddes, utöver en första bedömning, närmare 49 procent av anmälningarna vidare av Skolinspektionen eller BEO. I övriga fall gjordes en första bedömning som ledde till att en dryg fjärdedel överlämnades till huvudman för utredning (eller lämnades över till annan myndighet) och en dryg fjärdedel konstaterades sakna grund för vidare utredning. I två tredjedelar av de ärenden som utreddes vidare kritiserades skolan som anmälan rörde. Det är samma andel som föregående år. Sammanlagt fattades 885 kritikbeslut under det första halvåret 2016.

Statistik över viten

Antalet viten har ökat jämfört med samma period föregående år

Under första halvåret 2016 har Skolinspektionen fattat 70 beslut om föreläggande vid vite inom anmälningsärenden och den regelbundna tillsynen (inklusive riktade tillsyner) jämfört med 40 beslut vid samma tidpunkt föregående år¹. För hela 2015 fattade Skolinspektionen 90 beslut om föreläggande med vite totalt. De beslutade vitesbeloppen har varit mellan 30 000 och 2 500 000 kronor. I de allra flesta fall åtgärdar huvudmännen bristerna och vitet behöver sällan betalas ut. Myndigheten har hittills gjort 20 ansökningar om utdömmande varav sju även har beslutats (2 har ännu inte vunnit laga kraft).

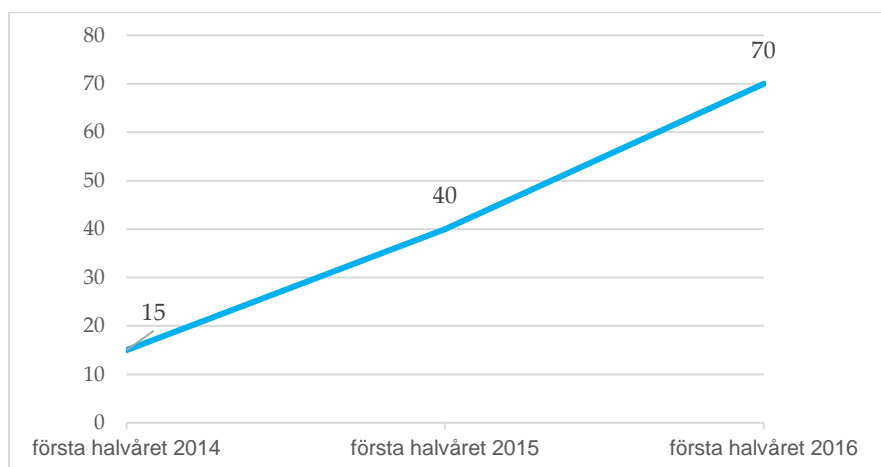

Diagram 4. Beslut om föreläggande vid vite på myndigheten första halvåren 2014-2016

---

¹ Ett föreläggande kan förenas med vite. Det betyder att huvudmannen, alltså den som ansvarar för skolan, kan bli tvungen att betala en summa pengar om inte bristerna åtgärdas i tid. Skolinspektionen bestämmer i beslutet hur stort vitet ska vara. Om huvudmannen inte följer föreläggandet kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Pengarna går till statskassan. Huvudmannen, alltså den som ansvarar för skolan, kan överklaga ett föreläggande med vite till förvaltningsrätten. I och med den förändrade lagstiftningen 1 januari 2015 om viten ska Skolinspektionen nu i fler fall än tidigare besluta om att skolornas huvudmän kan komma att få betala vite om iakttaga brister i skolan inte åtgärdas.

Om Statistiken

Fakta

Statistiken över anmälningsärenden publiceras två gånger per år, helårsstatistik i februari och halvårsstatistik i juli. Halvårsstatistiken är en mer begränsad publicering och omfattar inkomna och beslutade ärenden per kommun och anmälnings- respektive kritikgrund. Statistiken är preliminär och kommer att ersättas av statistik för hela 2016.

Mer om anmälningsärenden

Anmälningar om upplevda missförhållanden i skolverksamheter handläggs och beslutas av Skolinspektionen och Barn- och elevombudet (BEO). Vem som helst kan göra en anmälan, oftast görs de av föräldrar och elever. Anmälningarna gäller oftast en enskild elevs situation på en särskild skola men Skolinspektionens beslut riktas mot huvudmannen, alltså den som driver skolan och som har ansvar för verksamheten följer lagar och regler.

www.skolinspektionen.se